

UNIVERSITETET I OSLO

ØKONOMISK INSTITUTT

Øvelsesoppgave i: ECON1310 – Økonomisk aktivitet og økonomisk politikk

Dato for utlevering: 8.3.2017

Dato for innlevering: 24.3.2017 innen kl. 15.00

Innleveringssted: Fronter

Øvrig informasjon:

- Denne øvelsesoppgaven er **obligatorisk**. Kandidater som har fått den obligatoriske øvelsesoppgaven godkjent i et tidligere semester skal **ikke** levere på nytt. Dette gjelder også i tilfeller der kandidaten ikke har bestått eksamen.
- Øvelsesoppgaven skal leveres innen fristen. Oppgaver levert etter fristen vil ikke bli rettet. *
- Øvelsesoppgaven skal leveres på innleveringsstedet som er angitt over. Du skal **ikke** levere øvelsesoppgaven direkte til emnelæreren eller med e-post.
- Denne oppgaven vil ikke bli gitt en tellende karakter. En eventuell karakter er kun veiledende.
- **Det skal leveres individuelle besvarelser. Det er tillatt å samarbeide, men identiske besvarelser (direkte avskrift) vil ikke bli godkjent.**
- Informasjon om innleveringsoppgaver og kildebruk:
<http://www.sv.uio.no/studier/ressurser/kildebruk/index.html>.
- Informasjon om konsekvenser ved fusk her:
<http://www.uio.no/studier/admin/eksamen/fusk/>
- Dersom besvarelsen din ikke blir godkjent, vil du få en mulighet til å levere en ny besvarelse. Det vil da være en kortere innleveringsfrist. (Merk: Å levere «blankt» gir ikke rett til nytt forsøk.) Dersom heller ikke dette forsøket lykkes, vil du ikke få anledning til å avlegge eksamen i dette emnet. Du vil da bli trukket fra eksamen, slik at det ikke vil bli et tellende forsøk.

*Dersom en student mener at han eller hun har en gyldig grunn for ikke å levere oppgaven innen fristen bør han/hun søke om utsettelse. Normalt vil utsettelse kun bli innvilget dersom det er en dokumentert grunn (for eksempel legeerklæring). Les mer om dette her: <https://www.uio.no/studier/admin/obligatoriske-aktiviteter/sv-fraver-fra-obligatorisk-aktivitet.html>

UNIVERSITETET I OSLO
ØKONOMISK INSTITUTT

Obligatorisk øvelsesoppgave 1310, v17

Ved sensuren tillegges oppgave 1 vekt 20%, oppgave 2 vekt 60% og oppgave 3 vekt 20%.

Oppgave 1

Veiledning:

Svarene skal være korte og konsise, med 2-3 setninger på hvert spørsmål.

Oppgave:

- i) Hva vil det si at en økonomi er i en høykonjunktur?
- ii) Hvordan måles arbeidsledighet i Arbeidskraftsundersøkelsen (AKU)?
- iii) Hva skjer vanligvis med et lands import dersom spareviljen til konsumentene går opp?
- iv) Hva skjer som regel med inflasjonen i et land dersom ledigheten er lavere enn likevektsledigheten?
- v) Er dagens styringsrente i Norge høyere, eller lavere, enn gjennomsnittsnivået fra 2001-2016?

Oppgave 2

Veiledning:

I denne oppgaven skal du forklare de økonomiske mekanismene i hver deloppgave, men det er ikke ment at du skal bruke tid på å forklare modellen utover det som blir spurt om i oppgaven.

Oppgave:

Ta utgangspunkt i følgende modell for en åpen økonomi

$$\begin{aligned}(1) \quad Y &= C + I + G - Q + X \\(2) \quad C &= z^C + c_1(Y - T) && \text{der } 0 < c_1 < 1 \text{ og } c_2 > 0, \\(3) \quad I &= z^I + b_1Y && \text{der } 0 < b_1 < 1 \text{ og } b_2 > 0, \\(4) \quad T &= z^T + tY && \text{der } 0 < t < 1 \\(5) \quad Q &= aY\end{aligned}$$

der Y er BNP, C er privat konsum, I er private realinvesteringer, G er offentlig bruk av varer og tjenester, t er "skattesatsen", z^T er skatter som er uavhengig av BNP, og T er nettoskattebeløpet (dvs skatter og avgifter fra private til det offentlige minus overføringer (trygder, subsidier osv) fra det offentlige til private), Q er import og X er eksport. z^C og z^I er parametere som fanger opp andre faktorer som påvirker hhv. konsumet og investeringene, c_1 , b_1 , og a er faste parametere (tall) som beskriver hvordan økonomien virker, dvs. hvordan venstresidevariabelen i ligningen avhenger av høyresidevariablene. Vi antar at disse parameterne har kjente verdier. Vi antar at $1 - c_1(1 - t) - b_1 + a > 0$. De endogene variable er Y , C , I , T og Q .

Likevektsløsningen for Y er

$$(6) \quad \frac{1}{1 - c_1(1 - t) - b_1 + a} (z^C - c_1 z^T + z^I + G + X)$$

- i) Hva blir effekten på BNP av en eksogen reduksjon i spareviljen ($\Delta z^C > 0$)?
- ii) Hvordan avhenger effekten på BNP i forrige deloppgave (2i) av størrelsen på parameteren a ? Hva vil det si at et land har en stor a ?
- iii) Hva blir den totale effekten på privat konsum (ΔC) av en eksogen reduksjon i spareviljen ($\Delta z^C > 0$)?
- iv) Anta at regjeringen bruker skatter uavhengig av BNP (z^T) for å stabilisere privat konsum ved en eksogen reduksjon i spareviljen. Altså at de ønsker $\Delta C = 0$, selv om $\Delta z^C > 0$. Finn et uttrykk for hvor mye skattene må endres for å oppnå dette ($\Delta z^T = ?$).

Anta at inflasjonen er endogen og gitt ved en Phillipskurve med følgende uttrykk:

$$(7) \pi = \pi^e + \beta \frac{Y - Y^n}{Y^n}$$

der Y^n er nivået på potensielt BNP, som er bestemt utenfor modellen. Parameteren $\beta > 0$ viser hvor mye inflasjonen øker når BNP-gapet ($\frac{Y - Y^n}{Y^n}$) øker. π og π^e er henholdsvis inflasjon og forventet inflasjon.

- v) Forklar kort med ord hva ligning (7), Phillipskurven, sier om hva som bestemmer inflasjonen i økonomien.
- vi) Bruk Phillipskurven og svaret i deloppgave 2i) til å vise hva som skjer med inflasjonen når spareviljen i en økonomi øker.
- vii) Anta at BNP i utgangspunktet er lik potensielt BNP. Hva vil skje med inflasjonen over de neste to periodene dersom man har adaptive inflasjonsforventninger, og økonomien får økt sparetilbøyelighet to perioder på rad?

Oppgave 3

Veiledning:

I denne oppgaven skal du ikke bruke en matematisk modell, men besvare spørsmålet med dine egne ord.

Oppgave:

Sentralbanker styrer gjerne etter et inflasjonsmål. I lys av siste delspørsmål i oppgave 2, drøft hvorfor det kan være lurt av en sentralbank å skape en forventning om at dette målet blir nådd.